

ZADNJE DNI PO SVETU

Zadnje dni smo zabeležili številne mednarodne pomembne politične dogodke. Eden od teh je

Novo stanje v Egiptu

ali takšen razvoj dogodkov, kot ga je verjetno le reko kdo pričakoval. Po zadnjih dogodkih se je namreč ponovno močno omajal položaj generala Nagiba Kijub temu, da se je pred kratkim ob burah manifestacij prebivalstva in po svojem kratkotrajnem odstopu na videz utrdil na svojem položaju. Vendar je ta kratak čas zadostoval, da so se egiptovske množice kmetov in delavcev odmaknile od njega. K temu je, sodeč po stvarnem stanju stvari, največ pripomogel sam s svojo nedavno izjavo o ponovni uvedbi parlamentarnega življenja v državi, s čimer pa pri po zboljanju položaja stremeljih egiptovskih množicah ni našel na odobravanje. Te so v tem videle povratek na staro, ki si ga ne želijo.

Nemci so opravili svoje

Pred ednik zahodnoevropske republike Heus je podpisala dve pogodbi, ki jih je sklenila zahodnoevropska vlada in sprejel zahodnoevropski parlament, tokozvano pariško in bonnsko pogodbo. Pariška pogodba se nanaša na odpravo za edbenega statuta, torej na vzpostavljanje suverenosti Zahodne Nemčije, bonnska pa na Evropsko obrambno skupnost. Z drugimi besedami: oborožitev Nemčije ter nje vključitev v zahodnoevropski obrambni sistem. S tem aktom so zahodni Nemci s svoje strani opravili vse, da bi lahko ponovno zavzeli v zapadnem svetu svoje mesto. Toda za uveljavitev teh pogodb je potrebno še soglasje treh visokih komisarjev, katerih eden zastopa Francijo. Ta pa stavi glade ratifikacije teh pogodb gotove pogoje, med katerimi zavzema najvažnejše mesto ureditev vprašanja Posarja.

Tudi vzhodna Nemčija je dobila „neodvisnost“

Sovjetska vlada je izdala uradno sporočilo o ukinitvi okupacijskega statuta Vzhodne Nemčije. Ni dvoma, da je s tem sledovalo predvsem te cilje, in sicer: še bolj razdvojit Nemčijo in nje vzhodni del še bolj vključiti v svoj blok, pa čeprav preko navidez protovojnega sodelovanja „svobodne“ Vzhodne Nemčije, v čemer bi še bolj uveljavila Molotovov načrt o paktu „evropske varnosti“, kakor na drugi strani povečati težave v zahodnem bloku s tihim računom o nekompromisnih zahtevah zahodnih Nemcev po pridobitvi suverenosti. Prav tako pa ni nobene dvoma o tem, da je glavni cilj vse zadeve propagandna, ker se deljansko v Vzhodni Nemčiji tudi po pridobitvi „neodvisnosti“ ne bo nič spremenilo.

Francija v precepu

Francija je te dni doživela najburnejše dni v borbi za in proti vključitvi v Evropsko obrambno skupnost. Pristaši vključitve, kakor tudi neprotniki so sklicali velika zborovanja, na katerih so govorili o svojih stališčih. V tej kampanji so sodelovali tudi najvidnejši politiki. Nedvomno je to vprašanje za Francijo velike važnosti, saj pomenja hkrati varnost in — nevarnost, v vsakem primeru zveza od druge sile v Evropi. Zato pa je tudi odločitev tako težka.

Težki boji v Indokini

predvsem okrog trdnjave Dien Bien Fu trajajo še dalje. Po zadnjih dneh okrepili s padalci. Glede na kritično stanje v Indokini pomekna po svetu mislijo, da bodo ZDA posele v razvojno dohodki v Indokini, česar pa nedvomno ni pričakovali pred začetkom in koncem konference v Ženevi, ki se bo začela letošnjega 24. aprila.

Pomoč za stanovanjsko graditev

Iz zaplemenega sklada Sajatov Petra bo šla vsota 466 tisoč 400 in vrednosti dveh zaplemenih koles v fond za novogradnjo stanovanjskih hiš mesta Ptuj.

Kmetijski problemi na okrajni konferenci ZKS Ptuj

V 12. številki »Ptujskega tednika« smo bralce seznanili z večjim delom referata, ki ga je imel na okrajni konferenci ZKS 23. marca t. l. sekretar OK ZKS Ptuj tov. Jože Tramšek, tokrat pa bi radi bralce seznanili z novozvoljenim okrajnim komitejem ZKS, revizijsko komisijo in delegati za III. kongres ZKS, sekretarjem OK ZKS, tričlanskim sekretariatom, deloma pa tudi z diskusijo po referatu in v zvezi s predlogi delegatov za bodoče delo Zveze komunistov v ptujskem okraju.

Nekaj iz diskusije okrajne konference ZKS

Diskusija po referatu in v zvezi s predlogi delegatov konference je začela že dopoldne in je trajala več ur.

Sprava so diskutirali razpravljali predvsem o problemih okrog izvajanja zakona o odpravi vinčarskih odnosov. Prvi se je oglašil k razpravi tov. Alojz Donaj, ki je analiziral delo komisije za zemljiški sklad s posebnim ozirom na člane ZK, v nadaljevanju pa je govoril o problemih vinčarjev, ki so v odločilnem času ostali brez trdne opore. Naslednji diskutant je bil tov. Tkačič, ki je prav tako govoril o zakonu o odpravi vinčarskih odnosov, ki so ga v haloških predelih sprejeli vinčarji z velikim navdušenjem. Sedaj je samo problem pravočasne obdelave, v čemer bo treba nuditi vinogradniškim posestvom čim več pomoči.

Tov. Kosi iz Velike Nedelje je prav tako govoril o izvajanju omenjenega zakona ter upotvil, da so člani ZK ob teh problemih bili na svojih mestih, pač pa je nastala zmeda pozneje. Posebno so zmedli vinčarje gospodar-

ji v zadnjih dneh, ko so odhajali sami na delo v vinograde, vinčarji pa so ostajali brez dela. Spodbudno je v tem pogledu deloval sindikat, ki je organiziral vinčarje v delovne skupine. Misli, da bi naj varnostni organi bolj reagirali na nespoštovanje zakonov ker hodijo obdelovat zemljo, ki ni več njihova.

Naslednji diskutant tov. Maks Muršec je govoril o pritožbah prizadetih kmetov ter o tozadevnih razpravah pred sodiščem. Rekel je, da so bili izpostavljeni vinčarji silnemu pritisku bivših gospodarjev ter nekateri na razpravah popolnoma zmedeni.

O teh vprašanjih so govorili še tov. Vičar, tov. Jože Sotlar, tov. Čokl Dušan pa je razpravljal o haloških otrocih, ki prihajajo na Polje služiti, pa ne uživajo prave vzgoje. Tov. Fideršek iz Zetala je načel vprašanje nezaposlenosti v žetalskem predelu z vsemi tozadevnimi posledicami.

Nato je tov. Černe Stane iz Kidričevega načel vprašanje delavskega upravljanja ter govoril o izkušnjah, ki so si jih v tem pogledu pridobili v Kidričevem te-

kom zadnjih treh let. Utemeljeval je potrebo, da bi se v okviru upravnih odborov ustanovile posebne komisije, ki bi naj reševale specifične probleme v podjetju. Grajal je netočno poročanje v časopisu o gradnji tovarne v Kidričevem ter ugotavljal, da le del objavljenega odgovarja dejanskemu stanju.

Tov. Lovrenčič iz »Gradisa« v Kidričevem je govoril o izkušnjah delavskega upravljanja v Gradisu, ki ima zaradi specifičnega položaja podjetja tudi svoje specifične probleme, ki so se posebej važni zaradi nizkega števila članov ZK v sicer številnem kolektivu. V nadaljevanju pa je govoril o zaposlitvi žena.

Tov. Stane Bentič iz Kidričevega je oprl svojo diskusijo na vprašanje, kako reagirajo ljudje iz vasi na delavsko upravljanje in na čest pojav, da prenašajo delavci iz vasi mnenja kmetov v kolektive, mesto da bi delavci prenašali duh novega časa na vasi, kar se je dogajalo posebno ob izvajanju zadnjih dveh zemljiških zakonov.

Tudi tov. Jere iz Majšperka je govoril o vprašanjih delavskega upravljanja.

Predsedstvo konference je nato predlagalo, da se izvedejo volitve in da bi se naj diskusija nato ponovno nadaljevala. Opozoril je, da se bo volilo samo 19 članov novega komiteja ter v ta namen prečital predloženo listo 23 kandidatov. Delegati so volili z listki, nato pa nadaljevali z diskusijo.

Novozvoljeni okrajni komite

V okrajni komite ZKS so bili izvoljeni sledeči kandidati:

- Belaš Franc, direktor Kobilarne, Turnišče
- Bentič Stane, finomehanik Tovarne aluminija, Kidričevo
- Bizjak Stane, direktor Tovarne glinice in aluminija, Kidričevo
- Bračič Miro, profesor gimnazije, Ptuj
- Bratina Jože, nameščeneec, Ptuj
- Černe Stane, elektromonter Tovarne glinice in aluminija, Kidričevo
- Frančič Lojze, učitelj, Ptuj
- Holobar Anica, upravnica bolnišnice, Ptuj
- Kolenko Anton, nameščeneec Tovarne strojil, Majšperk
- Kosi Franc, obratovodja kmetijskega gospodarstva, Velika Nedelja
- Lacko Milan, kmet, Nova vas pri Ptuj
- Logar Bine, pooblaščenec UDV, Ptuj
- Marčič Janko, upravnik kmetijskega gospodarstva Osojnik Stuki
- Panjkher Matija, nameščeneec OLO Ptuj, predsednik OK LMS, Ptuj

- Predanič Jože, načelnik Nostanje uprave, Ptuj
- Prime Franc, predsednik OZZ Ptuj
- Stropnik Lojzka, podpredsednik OLO, Ptuj
- Tramšek Jože, sekretar OK ZKS, Ptuj
- Vogrinc Janko, predsednik LOMO, Ptuj

NOVOIZVOLJENA REVIZIJSKA KOMISIJA

- Glavnik Franček, matičar, Ptuj
- Kemel Nada, nameščena, Ptuj
- Koje Miha, predsednik LOMO, Ormož

DELEGATI ZA III. KONGRES ZKS

- Bračič Miro, profesor gimnazije, Ptuj
- Logar Bine, pooblaščenec UDV, Ptuj
- Kolenko Anton, nameščeneec Tovarne strojil, Majšperk
- Planjšek Magda, trgovska pomočnica, Ptuj
- Petek Štefan, kmet, Podgorci
- Kranjc Franc, kmetijski delavec, Dravinjski vrh
- Stropnik Lojzka, podpredsednik OLO, Ptuj

- Segula Jože, delavec Tovarne glinice in aluminija, Kidričevo
- Serdinšek Maks, nameščeneec Tovarne volnenih izdelkov, Majšperk
- Tramšek Jože, sekretar OK ZKS, Ptuj
- Zemljak Marija, učiteljica, Podgorci

NOVOIZVOLJENI SEKRETAR IN SEKRETARIAT

Takoj po konferenci se je sestal novozvoljeni plenum OK ZKS Ptuj in je izvolil za sekretarja OK ZKS Ptuj Tramšek Jožeta, dosedanjega sekretarja OK ZKS Ptuj.

V sekretariatu OK ZKS so bili izvoljeni Bračič Miro, Primo Franc in Tramšek Jože.

Za diskusijo po volitvah se je prigraslilo več delegatov iz različnih področij okraja pa tudi iz Ptuja samega, ki so tudi pozneje diskutirali o dokaj zanimivih predlogih za bodoče delo organizacij ZK v ptujskem okraju. Žal pa zaradi tesnega prostora ni mogoče naštetih vseh njihovih koristnih predlogov, ki bodo predstavljali jedro sklepov bodočega dela.

Prisrčne besede tov. dr. Jožeta Potrča

Zelo prisrčno so udeleženci konference pozdravili tov. dr. Jožeta Potrča, ki je s poročili konferenci pozdravil CK ZKS in ki je tudi posegel v diskusijo. Iz vseh njegovih besed in misli se je odražala najboljša želja, dati vsem na zročim čim več moči in prepričanosti ter veselja za delo s tem, da je podčrtal važnost drobnega dela vsakega člana ZK in utemeljil svoj trdnostno vero v to, da bo proletariat svojo nalogo, ki jo je prevzel, tudi izvršil.

V diskusiji se je tov. dr. Jože Potrč dalje časa zadržal pri delavskem samoupravljanju v kmetijstvu, zlasti pa pri skrbi naše oblasti za boljše življenje vinogradniških delavcev, bivših vinčarjev in njihovih nad 500 družin, z boljšimi dohodki in kulturnim dvigom iz sedanje zaostalosti. V zvezi s tem je poudaril, da je velika politična napaka in škoda nastala s tem, da se ni pravočasno pristopilo k organiziranju vinčarjev in političnemu delu z njimi. To bo treba popraviti z bodočim intenzivnim delom komunistov med bivšimi vinčarji. V bodoče bo treba tudi skrbeti, da se bodo bivši vinčarji usposobili za strokovnejše delo, da bodo po-

stali vinogradniški strokovnjaki, za kar imajo vse pogoje, zlasti glede na dolgoletno prakso v tem delu. Z dvigom njihove zavesti in pravičnega razumevanja dolžnosti in odgovornosti pa tudi pravice, bo storjen velik korak naprej. Čeprav so pred nami velike naloge obnove vinogradništva, bomo dočakali čase, ko bo naše vinogradništvo dalo zopet lepe dohodke, ki bodo pripomogli do

vidnejšega izboljšanja haloških in slovenjgoriških razmer. Nadalje se je tov. dr. Potrč v diskusiji ustavil pri vprašanju moralno-politične vzgoje ljudstva kot nalogi organizacije ZK kot vzgojitelja množice. Vrsto domače in razumljivo povedanih misli tov. dr. Jožeta Potrča so vsi navzoči vneto poslušali in se mu na koncu za bogato diskusijo zahvalili tudi z burnim aplavzom.

Razširjenost našega tiska

Tudi diskusija direktorja ptujске gimnazije tov. Ivana Kranjčiča, je bila zelo zanimiva. Po njej se je videlo, da se je tov. Kranjčič nanjo dolgo in temeljito pripravil. Lotil se je namreč vprašanja, s kakšno literaturo dvigamo zavest množice v ptujskem okraju na stopnjo naprednega proletariata. Pri tem vprašanju se je dalje zadržal na analizi razširjenosti različnih dnevnikov in tednikov ter publikacij v ptujskem okraju. Glede na zanimive ugotovitve sem ga naprosil, da bi o tem napisal poseben članek našim bralcem. Poudaril je namreč,

Nov plan in program predvojaške vzgoje

Po petdnevni pripravi rezervnih oficirjev iz vojne pošte Ptuj so se pričela 29. marca spomladanska zborovanja mladine v občinskih ljudskih odborih Zavrč, Cirkulane, Zetale, Podlehnik, Videm in Leskovec po novem planu in programu predvojaške vzgoje, ki je popolnoma prilagojen zahtevam JLA. Občinski ljudski odbori so izvršili temeljite priprave in zborovanja so že prve dni lepo uspela, razen v OLO Podlehnik, kjer se prvega dne še ni vedelo, kaj je z 8 mladinci, ki se zborovanju niso odzvali.

Z novim programom je poskrbljeno tudi za telesno vzgojo ter utrjevanje fizične sposobnosti mladine. Program obsega gradivo treh let in ga bo morala mladina v celoti obvladati. Zato pa bo nujno, da se bo vsak mladinec zborovanj redno udeleževal in aktivno sodeloval na vajah in predavanjih. V sled tega je tudi določeno, da bodo mladinci, ki sicer ne bi obiskovali redno zborovanj, morali obiskovati predvojaško vzgojo 4 leta namesto 3 leta, kolikor je predvideno za one, ki jo bodo redno obiskovali in z zanimanjem ter voljo sodelovali ter tako obvladali celotni program. Zaradi evidence uspehov posameznikov je uvedeno individualno ocenjevanje, ki bo služilo za osnovo pri določanju skrajšanja roka od 4 let na 3. Zborovanje, ki je do sedaj trajalo 10 dni spomladi in 10 dni v jeseni, traja sedaj je sedem dni, kar pa je dosegla mladina s svojimi dosedanjimi dobrimi rezultati. Prav zaradi tega smo prepričani, da novi plan in program ne bosta delala preglavic mladini in da ga bo v treh letih obvladala, poleg tega pa je mnogo bolj zanimiv in tudi pri-

lagojen razvoju mladine, kot je bil stari. Odgovorni organi so poskrbeli tudi za nabavo novih pripomočkov, kar pa bo v celoti realizirano do jesenskega zborovanja. Na spomladanskem zborovanju pa bodo mladinci že lahko koristili nekatere orodje, zračne puške, bombe in slično.

V zvezi z novim programom se za mladino centra Ptuj pripravila še ena ugodnost. Delavski kolektivi so se namreč odločili, prispevati finančna sredstva, da se mladina uniformira ter je v to svrhu že nabavilih 92 parov čevljev, uniformne pa so tudi že v izdelavi. V tej akciji, ki bo omogočila mladini izvesti v programu zajetih 90% praktičnih vaj, pa vsi kolektivi še ne sodelujejo. Zato tem potom pozivamo vse, ki so pripravili naši mladini pomagati in ji nuditi, kar si je že zdavnaj zaslužila, da svoje pristanke javijo Svetu za prosveto pri OLO — referentu za predvojaško vzgojo. Ker je skrb za mladino in v zvezi z njenimi dolžnostmi na predvojaški vzgoji, skrb za obrambo domovine naša skupna družbena dolžnost, smatramo, da ne bi smel ostati niti eden kolektiv, ki se v to napredno akcijo ne bi vključil. Naše bralce želimo opozoriti tudi na to, da so podobna uniformiranja že izvedena v Mariboru, Trbovljah, Jesenicah itd., dalje, da so k uniformiranju pristopili celo OLO na področju našega okraja in tudi že naročili gotovo število uniform (Zavrč, Gorishnica, Zetale), ker so pravilno domeli potrebe mladine in ker vedo, da bo to delo zelo pripomoglo dvigu rezultatov mladine na predvojaški vzgoji in s tem naši skupni obrambni moči.

Z. V.

Začetek novega upravljanja stanovanjskih hiš

Nova uredba o upravljanju stanovanjskih hiš (Ur. list FLRJ št. 52 z dne 26. XII. 1953) je v bistvu spremenila dosednji način upravljanja stanovanjskih hiš splošnega ljudskega premoženja in zasebnikov (nad dve stanovanji) s tem, da je prenesla upravljanje na voljene hišne svete in svete stanovanjske skupnosti, hiše zasebnikov z enim ali dvema stanovanjema (osebna last) pa prepuštila v upravo njim samim. S tem so praktično uresničene pravice stanovalcev v duhu socialistične demokracije.

Že po začetni praksi na podlagi nove uredbe pa se vidi, da zahteva ta od stanovalcev kot od zainteresov za stanovanja mnogo več skrbi, truda in upoštevanja svojega okolja. Po tej novi praksi se mora interesent za stanovanje posvetovati s hišnim svetom, kjer so izgledi za stanovanje in z upravo stanovanjske skupnosti o sklenitvi stanovanjske pogodbe. Če je prišlo do sporazuma glede stanovanja. Če se uprava s sklenitvijo te pogodbe ne strinja, se mora obrniti celo na Svet stanovanjske skupnosti, ki nadzoruje delo uprave stanovanjske skupnosti. Če se je interesent za stanovanje v privatni hiši z enim ali dvema stanovanjema tozadevno sporazumel s lastnikom hiše, mu ni potrebna druga soglasnost, kot je to bilo prej, ko je stanovanje dodeljeval stanovanjski urad v hišah, ki so v stanovanjski skupnosti, je ne glede na to, ali gre za hiše

splošnega ljudskega premoženja ali privatne hiše, enak postopek, ker skrbi za racionalno izkoriščanje takih stanovanjskih hiš hišni svet, ki daje svoje predloge upravi stanovanjske skupnosti glede odpovedi ali sklenitve najemne pogodbe.

Začetne težave so toliko večje, ker se še stanovalci, interesi za stanovanja, hišni sveti in stanovanjski sveti ne zavedajo svojih dolžnosti in pravic iz te nove uredbe. Zato se je prav pogosto dogajalo, da se obračajo interesi za stanovanja na razne forume (OK ZKS, OLO, LOMO) in tudi na poslance s prošnjami, da bi ti vplivali na hišne svete, zasebnike. Upravo stanovanjske skupnosti itd., da bi lažje prišlo do odpovedi ali sklenitve stanovanjske pogodbe, ali da bi jim bila priznana prednost do izpraznjene stanovanja.

Nova uredba z novo prakso ne pomeni nikakih novih težav in potrebe po intervencijah za ljudi, ki se pred hišnim svetom, pred upravo stanovanjske skupnosti, pred upravo stanovanjske skupnosti, pred stanovanjskim svetom in povsod lahko postavijo s pravnimi odnosi do svoje okolice, ki temeljijo na tovariških odnosih, redno in čisto in vsem, kar je predpogoj za prijetno sožitje in hišni skupnosti. Upoštevanje teh potrebnih okoliščin pač sili sedaj vse stanovalce, da morajo temeljito razmisliti o svojih dosednjih in bodočih odnosih do stanovalcev, do reda in snage v stanovanjih itd., zlasti glede na pravice uprave stanovanjske skupnosti, ki ima med drugim pravico odpovedati stanovanje zaradi neplačevanja najemnine, oškodovanja stanovanja in pogostega motenja stanovalcev, kakor to pač določa čl. 60 nove uredbe, ki daje prednost do stanovanja ljudem, ki upoštevali svoje dolžnosti do stanovanjske skupnosti.

S 1. aprilom t. l. začno v Ptuj delovati hišni sveti. Svet stanovanjske skupnosti in uprava stanovanjske skupnosti, nakar bo v glavnem začelo praktično delo po novi uredbi ki bo z vsakodnevnimi novimi izkušnjami pomagalo reševati številne probleme, ki so doslej ustvarjali videz novih stanovanjskih težav.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tudi za kmečke proizvajalce je potrebno, da boljše spoznavajo svoje stroje in sodobno orodje

Stroji imajo pomembno vlogo v dviganju življenjske ravni, saj izdelujejo skoraj vse, kar človek potrebuje za vsakdanje življenje. Na nje smo že tako navajeni, da si življenja brez njih ne moremo več predstavljati. Stroj pomaga človeku, ker opravlja namesto njega najrazličnejša dela. Človeku se ni treba več toliko ubijati, zato laže razvija svojo duševnost. Ima tudi več od življenja, saj lahko na ta način uživa več materialnih in kulturnih dobrin.

Najrazličnejši stroji tudi v kmetijstvu čedalje bolj zamenjujejo ročno delo. Na ta način se tudi v kmetijstvu čedalje bolj izklopavajo iz znanosti in spreminjajo način kmečke proizvodnje in vsega življenja. V tehnično bolj razvitih deželah je treba za obdelovanje določene površine zemlje mnogo manj ljudi kot pa pri nas. V bolj razvitih deželah je tudi narodni dohodek v kmetijstvu sorazmerno večji. Vendar tudi v našem kmetijstvu uporabljajo čedalje več strojev in tudi boljše orodje. Pri tem ptujski okraj ne zaostaja, če pomislimo samo na to, kako malo je bilo mehanizacije pred nekaj desetletji in koliko je je danes, zlasti pa na Ptujskem in Dravskem polju. Pri tem pa kaj radi pozabljajo na zelo važno stvar, to je na ravnanje s strojem. Če bi znali

z njim pravilneje ravnati in boljše organizirati razna dela, bi lahko dosegli mnogo večjo proizvodnjo, a bi se pri tem mnogo manj znojili.

Kmečki proizvajalci premalo upoštevajo, da je tudi pri strojnem delu najvažnejši činitelj človek, ki je voditelj vsega dela. Potrebno bi bilo, da bi boljše poznali svoje stroje in orodje, to se pravi njihov ustroj, način delovanja, uporabe in strežbe,

njihove prednosti in njihove zahteve. Čim vesteje bi oskrbovali mehanizacijo, tem več bi bilo proizvodnih uspehov. Zaradi tega bi bilo prav, da bi takrat, ko je več časa, temeljiteje proučevali stroje in sodobno orodje in se tako naučili pravilneje z njimi ravnati. Pri tem imajo zelo pomembno vlogo kmetijsko gospodarske šole, ki so letos žele v ptujskem okraju marsikje že lepe uspehe.

Učitelji naj bo tudi vrtnar

Solniki, starši, Društvo prijateljev mladine pa tudi druge družbene organizacije v zadnjem času več razpravljajo, kakšnega otroka hočemo vzgajati v socialistični družbi. Nova družba hoče delovnega, svobodnega, pogumnega in vsestransko razvitega človeka. Marsikaj bo treba odvrči iz učnih programov, vendar pa je potrebna obnova šolskega vrtnarstva, ki ima bogato in pozitivno tradicijo.

Znano je, da so bili učitelji v nekaterih krajih, in so še tu in tam tudi danes, pionirji naprednega kmetijstva. Posebno veliko zaslug imajo za uspešen razvoj vrtnarstva, sadjarstva in čebelarstva.

Ljudstvo ceni zlasti tiste osnovne šole, ki gojijo strokovno šol-

sko vrtnarstvo. Šolski vrt služi poučnemu in vzgojnemu namenu: spoznavanju narode, zbujanju ljubezni do zemlje, pridobivanju osnovnega znanja iz kmetijstva, posebno pa iz vrtnarstva in sadjarstva, zboljšanju tehnike v obdelavi, lepši in estetski ureditvi kmečkih vrtov in domov, smislu za kolektivno delo, povezavi med šolo in domom in odpravljanju nesoglasij med njima itd. Zaradi obnove in izboljšanja šolskega vrtnarstva je ljudska oblast objavila že leta 1949 »Uredbo o šolskih vrtovih«. Da bi pomagali učiteljem vrtnarjem, kakor tudi organom, ki so dolžni vzdrževati šole in njene naprave pri urejanju in oskrbovanju šolskih vrtov, je uredništvo vestnika »Sadjarstvo, vinarstvo, vrtnarstvo« odprlo v letu 1952 rubriko »Šolski vrt«.

Cepprav so bili marsikje ugodni pogoji, da bi lahko uredili iz goilih pušč cvetoča šolska okolja, še zmeraj daje slab vtis zanemarjeno in propadlo šolsko vrtnarstvo. Takšna šola otrok ne privablja, ampak odtuja. Nekateri šolski upravitelji in drugi odgovorni organi se premalo brigajo, da bi popravili vrtno ograjo, uredili vrtna pota, nabavili potrebno orodje, prerigolali in zagnojili opustošeno zemljo ter priskrbeli sadike za nove nasade. Ljudstvo pogosto kritizira šolnike, ker zanemarjajo šolsko vrtnarstvo.

Odrasli se najraje spominjajo iz ljudske šole šolskovrtnarskega dela. To so bile tudi najbolj vesele in sproščene ure, saj sta se pouk in delo razvijala na šolskem vrtu med sadnim drevjem, razno zelenjavo, cveticami in čebelami. Pri tem se je razvijalo zavzeto opazovanje vsega, kar živi in raste. Tako so tudi lažje spoznavali razne priradne pojave. Pridobili so si tudi osnovno znanje za razna kmetijska dela kot: gnojenje, priprava zemlje, napravljanje gredic, spoznavanje in razkuževanje semen, setev in sajenje, cepljenje, pletenje in okopavanje. Spoznali so tudi razno orodje in se naučili z njim ravnati. Pri trošenju umetnih gnojil so se seznanili s pridelovanjem dušika, kalija, solitra, fosfora, apna itd., določili potrebno za določene kulture in površine ter računali stroške. Tako jih je delo v šolskem vrtu navajalo k zavestnemu učenju, obenem pa odpiralo pogled v življenje.

Dobri učitelji na vasi je lahko le tisti, ki več ali manj obvlada tudi kmetijstvo. Nekateri učitelji se tudi ne upajo začeti s šolskim vrtnarstvom, ker jim učiteljske ni nudilo potrebnega znanja. Potrebno je, da bo več kmetijskih tečajev za učitelje. Potrebno je, da učitelji več prebirajo strokovno literaturo iz kmetijstva, izpopolnjujejo znanje z lastnimi; izkušnjami na šolskem vrtu.

Zima se je poslovila od nas, odpira se spomladansko delo. Pri tem mislimo tudi na to, da bomo omogočili otrokom šolsko vrtnarjenje, kar bo tudi pomagalo oblikovati mladega socialističnega človeka.

Ilec Rudi.

Pred 7. aprilom - DNEVOM ZDRAVJA

V sredo, 7. aprila t. l., bo po vsej naši državi in po vsem svetu na pobudo Svetovne zdravstvene organizacije praznovanje Dneva zdravja pod geslom: »Medicinska sestra — pionir zdravja«.

Na dan 7. aprila 1948 je začela veljati ustava Svetovne zdravstvene organizacije in ta dan je obveljal kot vsakoletni Mednarodni dan zdravja, ki je namenjen poglobljanju zanimanja narodov za zdravstvene potrebe in zanimanja za najširše sodelovanje ljudstva v zdravstvenih akcijah.

Letošnje geslo: »Medicinska sestra — pionir zdravja« ni slučajno niti ni slučajen namen, ob tem dnevu podčrtati pomen službe medicinskih sester v vseh številnih oblikah v korist ljudskega zdravja. Povod za to je dala proslava stoletnice spomina na Florence Nightingale, velike pionirke v negovalski stroki, ki se je prepričala ob obhodu vojnih bolnic na Krimu, da za službo medicinske sestre ne zadošča srce, polno človeškega sočutja in ljubezni do soljudi. »Sposobnost za nego bolnikov in poznanje zakonov življenja in smrti sta zelo važni in težki stvari, ki ju je mogoče doseči z izkušnjami in skrbno vzgojo kot vsako drugo sposobnost.« je trdila ona že pred sto leti.

Takih ljudi, kot so medicinske sestre, zahteva naše življenje vedno več. Medicinskih sester pa ni pravilno iskati »med dekleti in ženami, ki so brez pravega cilja, brez sposobnosti za druge stvari, temveč predvsem med dekleti in ženami, ki so voljne in sposobne postati zdravstvene in prosvetne delavke, ki so nadarjene, iznajdljive, da lahko v danem

trenutku na svojo roko začnejo akcijo, če je to potrebno. Za to so potrebna dekleta, ki so potrpežljiva in sposobna razumeti, da so bolniki čustveno kot fizično izpod normale zdravih ljudi in da so občutljivi na najmanjše podcenjevanje. Za ta poklice so potrebna dekleta in žene, ki znajo vzgojno vplivati na bolnika in ki so pripravljene na spopad s težavami te vrste in imajo smisel za humor, ki jim je potreben v raznih situacijah veselja ali ogorčenja.

Takih in sličnih deklet in žena je tudi v ptujskem okraju več. Ob Dnevu zdravja se bo treba z njimi resno pomeniti o njihovi volji in pripravljenosti, da bi se posvetile temu poklicu, za katerega je sedaj, žal, tudi v ptujskem okraju premalo zanimanja. Ob tem dnevu naj bi se Svetu za zdravstvo v Ptuj, terenskim medicinskim sestram in šolam prijavila dekleta, katere se želijo posvetiti v bodoče poklicu medicinskih sester.

Neka iz diskusije okrajne konference ZKS

(Nadaljevanje s 1. strani)

nakazal vrsto zanimivosti v zvezi z našim ciljem — socializmom in metodo našega dela — socialistično demokracijo. Našel je razna tolmačenja socialistične demokracije in oprl svojo razlago na konkretne pojave pri malomeščanih, ki si tomačijo demokracijo na različne načine.

So namreč ljudje, ki si tolmačijo vrsto naših ukrepov za izboljšanje našega dela in življenja kot popuščenje in zatrujejo, da smo zato demokrati, drugi kritizirajo vse po vrsti, ker smatrajo, da je demokratično kritizirati, pa če te kdo poslušati ali ne, tretji podcenjujejo vse naše delo in nam očitajo, da se ne moremo dvigniti iz primitivizma, obrtniki in kmetje pa so pripravljani diskutirati o vsem in smatrajo da je demokracija tam, kjer je večina, ne glede na to, kdo predstavlja to večino in kako jo je ustvaril.

Nadalje je govoril tov. Majhen o družbenem samoupravljanju na področju kulture in prosvete in o reformi šolstva.

Tudi diskutanti tov. Lojze Francež, Jože Tramsšek, Stane Stanič, Franc Primc, Lojzka Stropnik, Srečko Vitorj, Marija Zemljak in ostali diskutanti so v svojih krajših diskusijah nakazali vrsto nalog, ki čakajo na bodoče delo organizacij in članov ZK za doseg našega cilja — socializma.

Diskusija je trajala tudi po objavi volilnih rezultatov, ki so že zgoraj objavljeni.

Konferenca tega dne spada med uspele konference ZK v ptujskem okraju, ki so znatno poživile delo organizacij in jim pravočasno pokazale na slabosti in nepravilnosti, proti katerim se je treba vztrajno boriti do doseženega uspeha.

Obdavčitev vrtičkov

Zvezi predpis, ki predvideva tudi obdavčitev majhnih površin, kot so to vrtički ali gredice, kjer si skrbni ljudje pridelajo v svojem prostem času nekaj zelenjave, sočivja in morda še kosaro krompirja, povzroča, da delavci opuščajo delo na teh malih površinah in da so te »krpe« zemlje sedaj neobdelane. Obdavčitev obeta še zmanjšanje otroških doklad in vsak, ki zna le malo logično misliti, lahko pride do ugotovitve, češ da se »vrtičkarstvo« ne izplača, ker vrti nikoli ne prinese svojemu ročnemu obdelovalcu toliko, kolikor znašajo stroški za davek in razlika med znižanimi in normalnimi otroškimi dokladami.

Ni dvoma, da je bil ta predpis izdan brez predhodne temeljite proučitve tega problema. Normalno je, da dotični delavci in uslužbenci, ki posedujejo večje površine zemlje ne morejo biti tretirani kot oni brez vsakega premoženja, tu mislimo zemljiškega premoženja. Toda seženi zemlje okoli lastne hišice ali kos zemlje v najemu se ne menja dejanskega socialnega sestava. Morda je bil vzrok na eni strani v tem, da bi delovne ljudi odtegnili od naporov izven delovnega mesta, ker bi s tem padla proizvodnja. Na drugi strani so bili izdatki za otroške doklade

mnogokje res neupravičeni, toda v teh malih primerih gotovo ne. Mislim, da mi ni treba posebej govoriti o tem, da je za industrijskega delavca, za pisarniškega nameščenca, zlasti pa za tiste, ki se malo gibljejo in med delovnim časom preživijo v nezdravem ozračju, brskanje po vrtu naravnost potrebno. Tudi v tem premetavanju zemlje, glade, nju gredic in zalivanje solatice je del naše parole — nazaj k naravi. — Človek, ki ljubi delo na vrtu, si vrt želi, ga gnoji in obdeluje, tisti pa, ki do tega nima veselja, se ga itak ne dotakne, pa če ga tudi ima. Zato je jasno, da je v »vrtičkarstvu« prej nekoliko športa, vsekar veljiko osebnega zadovoljstva, veliko manj pa koristi, ali pa celo nevarnosti za padec delovnega elana.

Iz navedenih razlogov bi bilo potrebno, da se predpis v tem pogledu malenkostno »nategne«, ker tako kruto zastavljene meje pač niso potrebne. Mestni ljudski odbori in okrajni odbori naj bi po svoji uvidevnosti in specifičnosti terena in prebivalstva to vsekajevali kakor bi bilo pač najbolj prav. Mestni ljudski odbor v Ptuj sicer ugotavlja, da je v tem pogledu predpis pomanjkljiv in ozek, toda sprito svoje nepristojnosti, da bi kakorkoli v tej zvezi spreminjal, mu veže roke.

Na seji ObčLO v Gorisnici so razpravljali o vodni skupnosti

Dne 18. marca je imel ObčLO v Gorisnici redno sejo, na kateri so odborniki v glavnem razpravljali o dveh točkah: vodna skupnost in proračun za leto 1954.

Pri prvi točki dnevnega reda je dal predhodna navodila tajnik iniciativnega odbora vodne skupnosti za okraj Ptuj tov. Šarc in je seznanil člane odbora z nalagami, ki jih imajo člani vodne skupnosti v območju Pesnice in njenih pritokov.

Člani ObčLO so z zadovoljstvom sprejeli sklep, da bo ljud-

ska oblast že z letošnjim letom pričela z regulacijo Pesnice od njenega izliva navzgor.

Tako bo končno enkrat reguliran tok Pesnice, ki povzroča vsako leto ogromno škodo v kmečki proizvodnji z odnašanjem rodovitne zemlje in preplavljanjem travnikov, ki dajejo zelo slabo in kislo krmo. Sklenjeno je bilo tudi, da bodo do 25. marca sestanki članov vodne skupnosti in izvoljeni delegati, ki bodo predstavljali okrajni plenum vodne skupnosti za okraj Ptuj.

Občni zbor KZ Gajevc-Formin

Kmetijska zadruga Gajevc-Formin je imela v mesecu marcu v dvoranji Zadružnega doma v Gorisnici svoj redni letni občni zbor. Udeležba okrog 200 članov priča, da se člani mnogo bolj zanimajo za napredek in razvoj svoje zadruge in razpravljajo o bodočem delu in nalagah, ki jih imajo naše splošne kmetijske zadruge za razvoj kmečkega gospodarstva.

Iz obširnega in skrbno pripravljene poročila predsednika upravnega odbora tov. Venta Janeza, je lahko vsak član spoznal delavnost zadruge v preteklem poslovnem letu, vse pozitivne, pa tudi nekatere negativne strani članov odbora in članstva. Prav tako so bila skrbno pripravljena tudi poročila ostalih odbornikov in referentov odsekov.

Zivahna diskusija je zajemala v glavnem snov iz kmetijstva. Bila je mestoma zelo ostra in je v glavnem razčistila mnoge nejasnosti in odpravila nezaupanje, ki je vladalo med članstvom. Iz razpravljanja nekaterih diskutantov si lahko povzel, da se naši kmetovalci vse preveč zanimajo za delo in razvoj trgovine, veliko premalo pa za kmetijsko proizvodnjo, napredno gospodarstvo in dvig živinoreje, čemer naj bi služile naše zadruge.

V diskusijo sta posegla tudi tov. Voblič Ivan v imenu OZZ, ki je analiziral mnoge probleme, s katerimi se morajo stalno baviti naše kmetijske zadruge. Poudaril je kritično stanje živinoreje v okraju, obširno razpravljaj o selekciji živine, važnosti semenske službe za dvig

hektarskega donosa in posebno podčrtal izredno nizek hektarski donos krompirja, ki je v tem predelu najvažnejši kmetijski produkt. Tov. Stanič Stane pa je glede na velike režijske stroške v naših zadrukah podčrtal važnost ustanovitve centralne kmetijske zadruge v območju ObčLO ter važnosti kmetijsko-gospodarskih šol za naše podeželsko prebivalstvo.

V novi upravni odbor so bili izvoljeni mnogi novi člani s tov. Ventom Janezom na čelu, ki so nam po svoji sposobnosti najboljše jamstvo, da bo kmetijska zadruga v Gajevcih v tekočem poslovnem letu dosegla za umnejši razvoj kmetijstva še boljše uspehe, kakor jih je dosegla do sedaj.

To in ono o zdravstveni mreži v ptujskem okraju

V letu 1938 se je zdravilo v obeh bolnišnicah v ptujskem okraju (v Ptuj in v Ormož), na 50 posteljah kirur. oddelkov in na 70 posteljah internih oddelkov 2334 bolnikov. Pri zdravljenju teh ljudi je bilo zaposlenih skupno 32 ljudi. Če te številke primerjamo z onimi iz leta 1953, vidimo, da se je povečalo število postelj kirurškega oddelka na 93, internega na 114, število zdravljenih bolnikov na 8982, število zaposlenega osebja pa na 145. Med tem so bili ustanovljeni še novi oddelki: porodniški, otroški in oddelki za tuberkulozo, v katerega je spremenjena celotna bivša bolnišnica v Ormožu, ki sicer služi tudi tuberkuloznim bolnikom ljutomerskega in murskoboškega okraja. Ormoška bolnišnica za tuberkulozne razpolaga s 130 posteljami ter zdravi povprečno letno 243 bolnikov (podatki iz leta 1953).

Poleg teh dveh bolnišnic delujejo v okraju še tri lekarnar, ena poliklinika, ena sektorska ambulanta (Ormož), 6 zdravstvenih postaj (Cirkulane, Juršinci, Makole, Središče, Zavrč, Zetale), 3 takolimenovane prihvatalnice (Kidričevo, Ormož, Ptuj), 3 zobne ambulante (Kidričevo, Ormož, Ptuj), en dečji

dom, ene dečje jaslji, 2 TBC-dispanzerja (Ptuj, Ormož), en antivenerični dispanzer, ena higienska postaja, ena sanitarna inšpekcija, 2 reševalni postaji, 18 posvetovalnic za otroke in 9 posvetovalnic za žene. V letu 1953 je bilo v ambulantah izvršenih 60321 pregledov, v posvetovalnicah je bilo pregledanih 1894 žena in 1298 otrok, v TBC-dispanzerjih 7553 ljudi in odkritih 73 primerov TBC, v antiveneričnem pa 3666. Reševalni postaji sta lani prepelejali 3190 bolnikov na daljavo 86.940 kilometrov.

Na okrajnem področju se vedno primanjkuje zdravnikov, kakor je tudi problematična kapaciteta oddelkov v ptujski bolnišnici, kolikor bo v doglednem času rešeno vprašanje zdravljenja kmečkega prebivalstva.

Graditev daljnoveoda iz Nove vasi v Grajenščak

Podjetje Elektro-Maribor okolica je zaprosilo OLO Ptuj za dovoljenje za graditev daljnoveoda iz Nove vasi skozi Grajenščak in za graditev transformatorske postaje v Grajenščaku.

šnih, nepravilno ali polovično rešenih nekaj primerov, zlasti ker je Okrajna komisija v vseh primerih pri svojem delu neutrudljiva in želi tovrstno nalogo rešiti v splošno korist in v najglobljem duhu zakona. VJ.

V avtokaroseriji so volili delavski svet

V soboto, 27. marca, je imel volitve delavskega sveta kolektiv Avtokaroserije Ptuj. Ob tej priložnosti je kolektiv potrdil lanskoletni obračun, obravnaval dosežane delovne izkušnje ter številne predloge za bodoči razvoj in razširitev tega mladega iznajdljivega obrata.

Avtokaroserija v Ptuj se loči od ostalih ptujskih obratov v tem, da ima večinoma mlajši kolektiv in da je znal na podlagi delavskega samoupravljanja preusmeriti svojo prvo dejavnost obrtne delavnice z izdelovanjem sodov, vozličkov, kmetijskih voz in podobno v avtokaroserijo kot glavno dejavnost, kot stranske dejavnosti pa je ohranil izdelovanje lesenih krožnikov za izvoz potom podjetja »Dom« v Ljubljani. Z izdelki raznim podjetjem v Osijeku, Ogulinu in drugim v državi je znal kolektiv dokazati svojo iznajdljivost in sposobnost za to dejavnost, saj je izdelal karoserijo za tovorne avtomobile za prevažanje pohištva, za več tovornih avtomobilov, v zadnjem času celo za manjši avtobus.

Kolektiv je sklenil, da bo v bodoče obrat povečal in zaposlil še več ljudi, kar je celo zelo zaželeno v Ptuj, kjer še ni bilo nikdar podjetja take dejavnosti. V njem bo našlo stasoma zaposlitev več obrtniškega naraščanja, zlasti če se bo obrat lotil še izdelovanja kljuk in drugih izdelkov, ki so jih Ptuj doslej dobavljala druga podjetja.

Letošnje klimatsko zdravljenje invalidov

Za klimatsko zdravljenje invalidov bo letos izčrpanih za primere ptujskega okraja 140.000 dni kopalniško zdravljenja pa 202.500 dni. Glede na klimatsko zdravljenje iz okraja 10 invalidov, na kopalniško pa 15 invalidov za čas 21 dni. Zdravljenje 42 dni bo odobreno v izrednih in neodložljivih primerih. Za kopalniško zdravljenje pride v poštev Rogaška Slatina, Slatina Radenci, Catež, Varsodoljske Toplice, Laško, Dobrna in Dolenske Toplice, za klimatsko zdravljenje pa Kranjska gora, Jezersko, Bled, Gozd Martuljek, eventualno Bohinj, Portorož, Crikvenica, Rab in Dubrovnik.

O invalidih, ki bodo napoteni na zdravljenje bo odločala tozadevna komisija.

V sokošolci našim braicem

Bartol Cvetka:

Človek in vsemirje

Kaj so svetle točke, ki jih vidimo ponoči na nebu? Vse nebo je posejano z njimi. Kaj je ogromna svetla točka, ki nam daje življenje? Kakšno je to sonce, je plošča, je krogla? Kakšna pojava je čudna luna, ki se nam zdi, da spreminja svojo obliko? In končno, kakšen prostor je to, v katerem so vsa ta telesa, kje je naša zemlja in kakšno vlogo igra zemlja med vsemi temi telesi? To so vprašanja, ki so privlačila in vznemirjala človeka že od pradavnih časov. Raziskovanje tega težkega vprašanja in zanimanje zanj je rodilo vedo: Astronomijo.

Danes je astronomija razširila naše obzorje že res do nepojmljivih daljav in nas seznanila z mnogimi zakoni, ki vladajo v vesoljstvu. Obenem pa nam kaže, česa vsega je zmogel človeški um. Vso njeno zgodovino bi mogli primerjati s stopnicami, ki nam kažejo, kako se je po njih vzpenjal človeški um in dosegel končno take višine. Treba je poudariti, da je astronomija ena izmed najstarejših ved, ki je rodila druge. Človek re kmalu ni zadovoljil samo s tem, da bi gledal nebo in o njem razmišljal, hotel je izboljšati ostrino svojega očesa, začel je opazovati, vznemirjalo ga je premikanje, videl je namreč, da zvezde niso ob vsakem času vedno na istem mestu, primerjal je, iskal povezavo in vzroke, risal je, računal in poskušal meriti čas. Vsa ta prizadevanja so zrodila današnje matematike in fizike. Precej obude za delo na tem polju je dala astrologija, ko je človek skušal najti zvezo med svojim življenjem in skrivnostni v vesoljstvu. Astrologi so bili namreč ljudje, ki so prebrskovali iz zvezd. Čeprav je bila astrologija pravzaprav nekaj izročila v znanosti, so vendar tudi astrologi doprinesli pozitivne izsledke in pomagali s tem napredku in razvoju astronomije.

Zares je treba spoštovati človeka, ki je s tako zagrizenostjo in vnemo iskal in še išče, odkriva, spoznava, a ko se mu razjasni problem, mu ta prinese celo kopico novih, še težjih in vendar ne odneha. Kakšna sila je v človeku, da mu ne da miru in ali bo kdaj spoznal vso resnico? Ne vem.

O tem, kaj je človek dosegel na področju astronomije in kako si danes razlagamo ogromen prostor, ki nas obdaja, bo pripovedoval ta sestavek.

Najprej nekaj o tem, kar lahko vsak človek sam opazuje, še posebno v Ptujju, kjer ne moti megla in je veliko jasnih noči. Če se le nekoliko natančneje ozremo na nočno nebo, bomo opazili, da so zvezde, ki se nam sicer zdijo razmetane po nebu urejene v določene skupke, ki jim pravimo: ozvezdja. To je človek opazil že davno in je s pomočjo svoje fantazije vsa ta ozvezdja krstil tako, da jih je primerjal z različnimi živimi bitji, ali pojavi iz svojega življenja. Ta imena so nam ostala do danes. Vsek prav gotovo pozna ozvezdja: Veščici in Mali voz, ki jih lahko vidimo vsak večer kmalu potem, ko se sterna na severni strani neba. Vsi gotovo tudi poznate zadnje zvezdo v ojetu Malega voza, ki ji pravimo Severnica.

Ta nam lahko lepo služi za orientacijo ponoči v neznanem kraju. Od Severnice moramo iti malo proti jugu in že zagledamo lepo ozvezdje v obliki črke W ali obrnjenega M. To je Kasiopeja. Na levi ozvezdji, ki se zelo lepo vidi pozimi, pa tudi sedaj, je še na nebu, je Orion-bik. Pravzaprav je to ozvezdje bolj podobno metulju ali letalu kot pa biku. Potem je tu še Kočijaš in še prava množica drugih, manjših ozvezdij, ki jih tu ne moremo naštevati, ker je slika neba, ki je v vsakem zemljepisnem atlasu ali na zvezdni karti veliko preglednejša. S pomočjo take karte se da najti precej ozvezdij. Končno opazimo še da se vleče čez vse nebo nekako v smeri sever-jug, bela proga. Rimska cesta ji pravimo. Kaj so ugotovili o tej cesti, o tem pozneje. Vsem tem zvezdam pravimo zvezde stalnice, ker mirujejo; nič ne spreminjajo lege druga napram drugi. Te zvezde pa so vse tudi zelo daleč od zemlje. Najbližje je tako daleč da bi rabila svetloba od nje do zemlje nekaj let.

Od nekaterih zvezd pa bi rabila svetloba do nas celo po več sto let in če pomislimo na hitrost svetlobe v vsaki sekundi 300.000 km, šele malo spoznamo, kakšne ogromne razsežnosti so to. Torej če bi s take zvezde gledali na zemljo, bi jo videli tako kakršna je bila pred sto leti in bi lahko kontrolirali zgo-

IZ PTUJA

Najemnina v Ptujju od 4 do 24 din v 7 kategorijah stanovanj

Na podlagi tarife ki jo je potrdil 25. marca t. l. LOMO Ptuj, bodo plačevali od 1. aprila t. l. dalje stanovalci na področju LOMO Ptuj za kvadratni meter stanovanjske površine I. kategorije po din 24.—, druge kategorije po din 20.—, tretje po din 17.—, četrte po din 14.—, pete po din 11.—, šeste po din 8.— in sedme po din 4.—. Za to tarife je glasovalo 20 odbor-nikov, 4 pa so se vzdržali gla-sovanja.

Iz stanovanjske skupnosti izločene stare hiše

Na željo hišnih lastnikov je po razpravi LOMO Ptuj o vprašanju vzdrževanja nekaterih starejših stanovanjskih hiš v Ptujju izločeni iz stanovanjske skupnosti 8 hiš s stanovanji nižjih kategorij in nižjo najemnino. Nekaj podobnih vprašanj je odloženih do prihodnje seje.

Nova komisija za predpis davka obrtnikom

Novo komisijo za predpis davka obrtnikom tvorijo: tov. Vrtnjak Jože kot predsednik, Hojnik Franc kot referent, kot člani in namestniki pa Kostanjevec Alojz, Vukotič Niko (Gjurasek), Zadravec Jurij (Pintar), Potrč Ignac (Horvat), Matjašič Alojz (Fras), Prejlec Stanko (Planinšek), Kolarič Ivan (Mar Drago) in Kukovič Marija (Vučak Milica). Komisija za pritožbe zoper davčne odločbe pa tvorijo: Primožič Josip kot referent komisije, Stropnik Jože kot predsednik, Hlupič Anton kot namestnik, Tkalec Ivan (Fabjan Stane), Muzek Jože (Glusič Dominik), Vičar Stanko (Sprah Franc) in Kramberger Branko (Smilgo Alojz) kot člani in njihovi namestniki.

Širitev ptujске mlekarne

Za širitev obratnih prostorov Mlekarne v Ptujju je LOMO Ptuj temu obratu odstopil potreben del zemljišča pri sedanjih zgradbi ob Zrinjsko-Frankopanski ulici.

Invalidsko podjetje Avtokaroserija se bo razširilo

Invalidsko podjetje Avtokaroserija v Ptujju ob Mišinski cesti se bo lahko znatno razširilo, ker je dobilo za to na razpolago poleg sedanjih prostorov primeren del zemljišča.

Nov šef Uprave stanovanjske skupnosti

Za šefa Uprave stanovanjske skupnosti je postavljen z veljavnostjo od 1. aprila t. l. dalje tov. Bratina Jože iz Ptujja.

Samopomoč stanovanjske stiske

Letos bodo začeli na parcelah splošnega ljudskega premoženja graditi nove stanovanjske hišice 4 novi članj za druge »Gradidom«, in sicer Ljubec Konrad, Zupanič Elizabeta, Šugman Danijel in Murko Stanko.

Dom onemoglih na Ravnem polju

Za področje Ptujja in ptujškega okraja bo v gradu na Ravnem polju (Muzek) urejen Dom starčkov in onemoglih, če bo za ureditev na razpolago potrebni kredit nad milijon in pol din. Zgradba je sicer v dobrem stanju. Potrebno bo popraviti v glavnem le vrata in okna ter preurediti par prostorov. Lega za ta dom je krasna. S tem bo rešeno vprašanje pomanjkanja mest v Domu v Muretincih.

Kako bo razdeljena stanovanjska najemnina

Od skupne vsote najemnine, ki jo bodo od 1. aprila dalje plačevali stanovalci hiš pod upravo stanovanjske skupnosti, bo odpadlo v amortizacijski sklad 40 odst. od tega 20 odst. za novogradnje stanovanjskih hiš mesta Ptujja, 23 odst. za stroške hišne uprave ter 37 odst. za vzdrževanje hiš. Od najemnine za poslovne prostore bo odpadlo 60 odst. za amortizacijo in od tega 80 odst. za novogradnje stanovanjskih hiš.

IZ ZGODOVINE PTUJSKEGA OKRAJA

Jože Mauček:

Naši kraji pod rimsko oblastjo

Po svoji legi in preteklosti je Ptuj med prvimi našimi mesti. Po skrbi pa, s katero je čuval svoje starožitnosti, budil in gojil izročila preteklosti, je Ptuj v kulturno-zgodovinskem pogledu danes prvo mesto naše ožje slovenske domovine in med prvimi Jugoslavije.

Za nastanek in razvoj tega mesta so bile odločilne hidrografske, geomorfološke ter prometne razmere in ne v majhni meri tudi strateški činitelji. Ptuj leži na prehodu čez Dravo in ob prastari jantarski cesti, ki vodi od Baltskega do Jadranskega morja. Ta prehod čez Dravo pa ni samo krajevno pomemben, kati tu je obenem najtažji pre-

dovino, seveda, če bi bilo to mogoče!

Pustimo sedaj ta telesa, ki so tako zelo oddaljena in poglejmo, kaj je naša zemlja bliže. Najbližje telo je luna, ki je zemljina spremljevalka, skupaj z zemljo kroži okrog sonca.

(Dopisnikom — študentom!)

Za vaše prispevke za naše bralece najlepše hvala. Vsi pridejo sčasoma na vrsto. Nekaj člankov bo objavljenih v slavnostni številki ob 1. maju z manjkajočimi dopolnitvami ozir. korekturami. Neupravičena je vaša bojazen, da romajo vaši članki v koš. Op. ur.)

IZ VELIKE NEDELJE

Da se resnica prav spozna...

V predhodno najavljenem in v 11. številki »Ptujškega tednika« priobčenem članku o mnenju nekaterih funkcionarjev LOMO Ormož glede prizadevanj za zopetno vpostavitve samostojne občine Velika Nedelja smo pričakovali več dokumentiranih argumentacij Poudarjamo, da pobuda za ta podvig ni izšla iz vrst odborov Socialistične zveze, ampak je nastala težnja po obnovitvi občine pri Veliki Nedelji med prebivalstvom vseh predelov, ki so bili svoječasno v sklopu te občine. Z njeno ukinitvijo se ljudstvo nikdar ni sprizajnilo, saj je občina pri Veliki Nedelji pravadna tradicija krajev, ki tvorijo gospodarsko, kulturno in politično enoto s svojim kmetijskim značajem in povsem drugim potrebami, kakor se pojavljajo v »mestnih« občinah. — Na pobudo večine volivcev je res sklical odbor Socialistične zveze vaše sestanke, toda ne zato, da propagira obnovo občine, pač pa zato, da sliši želje in zahteve volivcev. Ti sestanki so bili izredno dobro obiskani in sklicatelji so celo predočevali zbranim volivcem objektivne težave, ki bi bile v zvezi z uresničitvijo njihovih zahtev.

Da je težnja po zopetni obnovitvi občine pri Veliki Nedelji med prebivalstvom osrednjega predela stoodstotna, o tem prav gotovo dopisnika sama ne dvomita. Sestanki okoliških vasi pa so jasno pokazali, da je tudi tam pretežna večina prebivalstva solidarna v svojih zahtevah s svojim naravnim centrom. O tem se je lahko prepričal predsednik LOMO Ormož, ki je preteklo nedeljo sklical sestanke volivcev na skrajni referirji, to je v Ključarovicah ter je po njegovem govoru, v katerem je osvetlil razmere pri Veliki Nedelji v ne baš najlepši luči in mu je sekundiral tov. Krabonja (on že ve, zakaj) gla-

Nova prodajalna usnja

Dovoljenje za otvoritev prodajalne usnje in usnjenih izdelkov v Ptujju je dobila tudi Usnjarna in parna žaga Lenart v Slov. goricah. Nova trgovina bo v Murkovi ulici.

Nov član »Konferencije gradova FLRJ«

Ljudski odbor mestne občine Ptuj je postal član organizacije predstavnikov mest »Konferencije gradova FLRJ« v Beogradu.

Premeščeno mestno smetišče

V bodoče mestno smetišče ne bo več pri cestnem mostu na desni strani Drave, temveč na novem mestu niže ob Dravi, kjer so še bombne jame.

Okrajni sindikalni svet pred občnim zborom

Okrajni sindikalni svet Ptuj bo imel v nedeljo, 4. aprila, t. l. ob 8. uri, v dvorani OK ZKS v Ptujju deseti redni občni zbor z 11 točkami dnevnega reda.

sovali od 27 prisotnih za občino Veliko Nedeljo 25 volivcev. — Kolikor obstaja ali ne obstaja zakonska osnova, o tem ne bo odločal niti LOMO Ormož, niti ObčLO Podgorci. Zavedamo se, da živimo v dobi ljudske demokracije ter se zakoni izpreminjajo in prilagujejo željam in potrebam delovnega ljudstva.

Odklanjamo podtikanje, da poslovanje občine za časa njene obstoja ni bilo pravilno. Če bi bilo temu res tako, bi posredovala višja upravna oblast, a tudi volivci sami bi dobro vedeli, kaj bi jim bilo v tem primeru storiti po zakonu, ki točno predvideva sankcije za tiste, ki ne zaslužijo zaupanja volivcev. O poslovanju in gospodarstvu občine Ormož se za enkrat vzdržujemo vsake kritike. — Dopisnika navajata v svojem dopisu tudi vrsto ustanov in podjetij, ki poslujejo v Ormožu in se jih poslužujejo prebivalci Velike Nedelje. Mnenja smo, da vsa ta podjetja in ustanove nimajo območja svojega poslovanja obdanega s kmetijskim zidom. Zato so se jih dostaj in se bodo v bodoče lahko posluževali prebivalci sosednjih občin, tudi Podgorci, celo iz sosednje republike in bi služile tudi Vel. Nedelji brez ozira na pravno razporeditev. Splošna želja ljudstva je in ostane, da se pri Veliki Nedelji zopet vpostavi občina. BL.

IZ MAKOL

Konec marca je končal z delom v Makolah zdravstvenozgodnji tečaj Rdečega križa, ki nam je vzgojil prve zdravstvene aktivistke po vaseh.

Ze druga leto je redno prihajalo k predavanjem 33 mladink, ki so z vso resnostjo sledile pouku, ki je letos sponel na praktičnosti. Mladinko so se vživljale v vlogo mladih mater in samaritank ter dosegale pri praktičnih vajah prav dobre uspehe.

Da je tečaj dosegel svoj namen, so pokazali končni uspehi, ki znanjujejo 7 prav dobrih, 17 dobrih, 4 zadostne in 2 nezadostni. Tri tečajnice pa zaradi izostajanja niso bile redovane.

Dosedanje delo tečajnic v vaških odborih RK in higieničnih aktivih po vaseh nam je jamstvo, da se bo zdravstveno stanje naših vasi dvignilo.

Skropljenje sadnega drevja se ni zavzelo takega obsega, kot bi bilo potrebno za naš sodni okoliš.

Prvi pomladanski dan v Gruškovju

Dne 21. marca t. l. je bil v Gruškovju nekaj krajevni praznik. Mladina je igrala dve enodejanski: »Lovorjev venec« in »Analfabet«. Zapele je tudi več troglasnih. Novi oder je bil primeren in slikovit. Prireditve se je udeležilo mnogo ljudstva iz bližnje slovenske in hrvatske okolice. Uspela je prav dobro. Oba učitelja na šoli pod Mac-ljem sta seveda prav rada pripomogla mladini do večje veljave. —er

IZ PODLEHNIKA

Prekupčevalci zopet na delu

Vsak mesec so živalski sejmi v Krapini in v Rogatcu. Na te dneve opazi v zgodnjih jutranjih urah kolone biciklistov v smeri meje sosedne hrvatske republike. To so že znani obrazi »bivših« mešetarjev s ptujškega polja, dobro situiranih posestnikov, ki še »ne vedo za zakon o prepovedi prekupčevanja z živino«, zato se s tem poslom bavijo še dalje, seveda na škodo potrošnikov in podjetij, ki se bavijo z nakupom in prodajo živine.

Zanimivo je opazovati te »potnike«, ko se vračajo z nakupljeno živino. Proti večeru se vračajo. Nakupljene živine ne ženejo gonjači skupno, temveč po dva in dva ali en komad v precejšnjem časovnem razmaku, dočim se njihovih gospodarji pripeljejo pozno s kolesi za njimi.

Večji del te živine lahko vidimo potem na ptujškem ali mariborskem sejmu kot živino »domače vzreje«, ki jo prodajajo prekupčevalci seveda s primernim dobičkom.

Vprašamo se, kako dolgo se bodo naši živinorejci tako neumnih, da bodo prodajali živino mešetarjem mesto KZ in podjetjem za odkup živine? Vprašamo se tudi, kaj storijo organizacije Socialistične zveze napram članom SZ, ki podpirajo tako trgovino s tem, da prekupčevalcem samim prodajajo živino, in napram članom SZ, ki se še vedno bavijo s prekupčevanjem? Smatramo, da odprava tega pojava ni samo v interesu organov LM in Notranje uprave, temveč predvsem živinorejcev, ki omogočajo prekupčevalcem v svojo škodo mastne zaslužke.

Zanimanje za kmetijska predavanja

Občni zbor KZ Podlehnik je konec februarja t. l. pokazal povsem aktivno stanje svojega gospodarstva in kaže, da bo v bodoče glede tega vedno boljše, enako pa tudi glede kmetijskega izpolnjevanja članstva KZ.

Veliko zanimanje je bilo v zadnjem času za kmetijska predavanja s predvajanjem filmov. Zanimivo je bilo opazovati vse poslušalce predavanja in resnost pri predajanju filmov, ki jih je predavatelj lepo in razumljivo tolmačil. Tako prepričevalen način predavanj je res koristen in ga vsi navzoči pozdravljajo. Ponovitev takih predavanj bo pritegnila tudi vrsto ljudi, ki se sedaj predavanj niso udeleževali.

Pa zaslugi prosvetnega osebja ima naša mladina vsako soboto sestanek s kulturnoprosvetno točko dnevnega reda, kar je pri nas zelo potrebno. Lahko rečemo, da je uspelo tudi šolekemu upravitelju tov. Ferdu Vaupotiču mladino zainteresirati za probleme nadejnega izobraževanja in uveljavljanja mladine v vseh panogah našega podeželskega življenja.

(dan. Dol. Lendava) do Vindobone (dan. Dunaj) in Aquinkuma (dan. Budimpešta) so izgradili kot glavno prometno žilo. Niz Drave je držala iz Poetovja druga važna prometna žila, ki je vezala Italijo z vzhodom, namreč prek Murse (dan. Osijek), v Sirmium (dan. Sremska Mitrovica) in naprej v Singidunum (dan. Beograd). Razen teh glavnih je bilo mnogo stranskih cest, ki so imele izhodišče v Poetovio. Te ceste so gradile rimske legije. Legijsko taborišče je stalo pri sedanjih Spodnji Hajdini. Okrog taborišča so si zgradili italjski trgovci, obrtniki in dosluženi vojaki-veterani s svojimi družinami preproste lesene domove. Iz teh in pa iz že obstoječe panonsko-keltske naselbine se je razvil cvetoče pokrajinsko mesto. Za njegov prosep sta skrbela zlasti cesarja Vespasianus — ta je dal naselbini mestne pravice — in Traianus, ki ga je povzdignil okoli leta 103 po našem štetju v kolonijo z uradnim nazivom Colonia Traiana Poetovio. Močan dotok k številu prebivalstva je dobilo mesto po odredbi istega vladarja z dvakratno naselitvijo dosluženih vojakov-veteranov.

V Poetovio je imela svoje taborišče 8. legija (legio Augusta). To dokazujejo najstarejši vojaški nagrobniki iz prve polovice 1. stol. našega štetja, kot n. pr. nagrobnik Marka Petronija Klavdija, centuriona te legije, nagrobnik Gaja Memija in drugi. V dobi cesarja Klavdija (41.—54.) je 8. legija odrinila v Moezijo (dan. Srbija) in na njeno mesto je prišla 13. legija (legio Ge-

mina) iz Svice. Da je ta legija leta 69 našega štetja bila v Ptujju, poroča rimski zgodovinar Tacit v svojih Historiah, da so se v Ptujju zbrali poveljniki obdonskih posedk na znamenito vojno posvetovanje, kjer so se odločile legije podonavskih provinc za hrabrega vojskovodja Vespaziana proti cesarju Viteliju. Tu so ga proglasile za vladarja ter so krenile iz Ptujja preko Alp v Italijo, kjer je bila Vitelijeva armada pri Cremoni poražena. O bivanju te legije v Ptujju govore tudi številni kosi opeke z njenim žigom, ki so jo uporabljali za zidavo. Po letu 90 je 13. legija zapustila Ptuj in odrinila v Vindobono (Dunaj).

Ugodna za razvoj Poetovja je bila njegova lega ob križišču važnih prometnih prog. Zato je bil Ptuj tudi postaja za prekladanje blaga, izza 2. stol. pa še carinski urad za vso Panonijo (publicum portorium Illyricum) in sedež drugih provincijskih uradov, zato je mesto imelo živahen promet. Rodovitna okolica ga je kakor še danes zalagala s pridejli, ki jih tu v tako bogati meri nudi narava. Po prisojnih holmih Slovenskih goric in strmih haloških rebrih je še v tistih časih uspevala vinska trta. V mestu in okolici so žgali izborne opeko, iz marmorja pa, ki so ga lomili na bližnjem Pohorju, so klesali gradivo za javne stavbe. Prestanki stavb, svetlišč, grobov, stebrov itd. govore o širni naselbini.

(Dalje prihodnjič)

Stroga kazen za poneverbe

Kot smo že poročali, se je 23. marca 1954 vršila pred Okrožnim sodiščem v Mariboru kazenska razprava zoper bivšega uslužbenko Uprave za dohodke pri OLO Ptuj Obrar Rozalijo.

Po obširni razpravi, na kateri se je do vseh podrobnosti razkrilo dobro zakrito delovanje Obrarove, je sodišče izreklo strogo, a vendar pravično kazen. Za več kot 80 primerov je sodišče Obrar Rozalijo odmerilo kazen 4 in pol leta strogoga zapora.

Obrar Rozalija je na razpravi vsa dejanja odkrito priznala, spričo prepričljivega in skrbno zbranega dokaznega materiala. Pred sodiščem se je razgrnil dolgi časovni razmah, v katerem je Obrarova prizadela državi za več kot pol milijona dinarjev škode. V času od 26. 6. 1951 pa do 18. 1. 1952 si je kot referentka pri Upravi za dohodke od vplačanih zneskov, za poravnavo davkov na promet proizvodov, za prenose nepremičnin in davka na dediščine in darila prilastila v 33 primerih skupno 244.067 dinarjev. Te prisvojitve, ki bi po vsej verjetnosti ostale še zakrite, ji poleg lepe plače niso zadostovale. S poneverbami je pričela ponovno 10. 4. 1952 in je od tega dne pa do 2. 10. 1953 spravila v svojo blagajno od 78 davčnih zvezancev lep znesek 318.315 dinarjev. Tudi ta velika vsota za njeno preživljanje ni zadostovala. Čeravno se je zagovarjala, da je denar rabila za ureditev lastnega gospodinjstva, si iz tega polmilijonskega zneska ni nabavila niti pohištva. Pohištvo si je sicer res naročila. Vendar pa je našla vir za plačilo tega pohištva v nedovoljeni kaznivi obliki. Mizarju M. V. je plačala kupnino tako, da je na njegov

račun davka odpisala neplačane zneske v višini 99.200 dinarjev. Za prikritje svojih nečestnih poslov pa je v letu 1952 vpisala v bilanco lažne podatke in tako prikrla svoje poneverbe.

Obrarova, ki se je dobro zavedala kaznivosti svojega delovanja in ki je tudi dobro vedela za obseg poneverjenih zneskov, se je hotela odgovornosti izogniti s tem, da je nameravala 9. 10. 1953 pobegniti v Avstrijo.

Dosegla pa jo je vendar roka pravice. Sodišče, ki ji je odmerilo štiri in polletno kazen, je upoštevalo njeno težko življenje v mladosti. Pri odmeri kazni je upoštevalo tudi njeno odkrito in skesano priznanje. Ni pa moglo mimo res obtežilnih okoliščin, da je bilo hudo prizadeto družbeno premoženje, da je dejanja storila na predržen način, kar vse pa bi bilo lahko mnogo manjše ob pazljivih kontrolah vodilnih uslužbencev, katerim je bila Obrarova podrejena.

Ker ta primer ni osamljen, bodi ponovno poudarjeno, da niso samo sodišča in notranji organi z organi javnega tožilstva poklicani preganjati kriminal, ki prizadeva družbenemu premoženju občutno škodo. Vsestranska kontrola s strani odgovornih in vodilnih uslužbencev je poleg osebne poštenosti in zavednosti porok za odpravo ali vsaj za občutno zmanjšanje gospodarskega kriminala. Predvsem v socialistični družbi je atribut poštenja odločilen. V tem duhu je potrebno delovanje vseh, onim pa, ki te osnovne dolžnosti pozabljajo, bodo sodišča tudi v bodoče odmerjala stroge in pravične kazni.

V Kungoti pri Kidričevem so ustanovili kulturno-prosvetno društvo

V sredo, dne 31. marca, so imeli v Kungoti ustanovni občni zbor kulturno-prosvetnega društva. V društvo se je takoj vpisalo 35 članov, ki so bili prav vsi na obnem zboru. Občnega zbora se je udeležil tudi zastopnik okrajnega odbora Ljudske prosvete tov. Jože Gregor, ki je podal navzočim smernice za njihovo delo. V društvu že deluje dramska in glasbena sekcija. Dobro so že naštudiralni znano kmečko veseloligro »Dve nevesti«, ki jo bodo prvi uprizorili v nedeljo, dne 4. aprila, v Lovrencu. Tudi tamburaški zbor, ki šteje zdaj je deset članov zaradi pomanjkanja instrumentov, že prav pridno vadi in se bo kmalu pokazal v javnosti.

Za svojega predsednika so si izvolili tov. inž. Antona Greifa, ki že vodi in poučuje v dramski in glasbeni sekciji.

Novoustanovljenemu društvu želimo mnogo uspeha v njegovem kulturno-prosvetnem delu na vasi.

Naročnikom

Naročniki, ki ne bodo poravnali naročnine do 15. aprila 1954, ne bodo sprejemali več tednika. Naročnino lahko plačajo dnevno med 7. in 14. uro pri naši blagajni v Ptuj, Prešernova ul. 7, ali pa po poštnih nakaznicah, ki jih dobijo na vsaki pošti.

Uprava

Polovica stroškov

Trgovski potnik: »Polovico denarja si prihranite, če kupite ta računski stroj.«

Direktor: »Ali prihranimo potem vse stroške, če kupimo dva stroja?«

Tu ni potreben komentar, pač pa ukrepanje!

Pri Ivanu Hrgula v Sodincih se nahaja Jože Cajnko, katerega je hot hlapca sprejel v hišo še njegov oče Franc okrog leta 1904. Vsa leta je Cajnko delal pri Hrgulovih in zaslužil le obleko in hrano, stanoval pa je v hlevu. Tam je imel slabo posteljo in dve konjski odeji.

Glede na starost in delovno dobo je bil Cajnko upokojen in je od 1. 1. 1951 leta dalje prejel 5600 din pokojnine. Denarja seveda ni prejemal sam, temveč jih je zanj sprejemal Hrgula, ker je »Cajnko denarja ne pozna« in ga po njegovem mnenju tudi ne potrebuje. Tako si je pridržal 35.866 din, ki jih je Cajnko dobil kot akontacijo na pokojnino za čas od 3. 4. 1951 do 3. 9. 1953 Hrgula je verjetno mislil, da bo Cajnko kmalu za vedno »upokojen« in da bo denar ostal njemu.

Takšno ravnanje s strani Hrgula napram Cajnku mirno trpijo bližnji sosedje, ki o tem molčijo, med njimi celo Bezjak, ki je član sveta za socialno skrbstvo pri obč. ljudskem odboru Podgorci. —aa

Nesreča ne počiva

Drvo je padlo na levo roko Francu Podobniku iz Frankovec in mu jo poškodovalo.

Franca Šmigoca iz Skorišnjaka št. 5, je sin ranil z nožem v roko in rebra.

Ivanu Črešniku iz Ptuja, Ljutomerska cesta 5, so poškodovale nogo deske, ki so se nanj prevrnile na igrišču.

Franco Guštinu iz Jelovca 20 je pri delu kamen poškodoval nogo.

Neznanci so napadli z nožem Jožeta Drevenska in Franca Mlakarja iz Velikega Okliča in ju močno poškodovali, ko sta se ponoči vračala domov.

Verona Damič iz Ptuja, Hrvatski trg 4, je padla in si poškodovala nogo.

Jože Vinko iz Dežna 26 pri Podlehniku si je po nesrečnem naključju zlomil nogo.

Jožeta Kokota iz Hrastovca št. 120 je na vasi brez vroka napadel z nožem Alojz Koletnik iz Hrastovca in ga je z njim zabodel v želodec in roko.

Vsem navedenim je nudila prvo pomoč ptujška bolnišnica.

Nekaj za naše male Stražnik

Igralci stoje v krogu (polkrogu) in držijo naprej stegnjene roke. Eden je v sredini in skuša udariti onega po roki, ki ni pazil. Ako ga je zadel gre za deti v sredino. Ako stražnik trikrat ne zadene gre iz igre.

Resnost

Igralci sede v krogu. Eden igralcev sedi v sredini in pokliče enega izmed sedečih. Naj pride k njemu in pri tem ga skuša spraviti do tega, da bi se smejal. Ako pride poklicani do sredine, ne da bi se smejal, potem menjata vlogi. Ako se pa prej zasmeje, poskuša srednji z drugim itd.

Kdor sedi, zgubi

Igralci sede drug poleg drugega na klopi. En igralec teče ob klopi in skuša vsakega sedečega udariti. Igralci takoj vstanejo in spet sedejo. Kdor je bil udarjen, menja s tekačem.

Telefon

Igralci stoje v več vrstah. Vsak prvi pove na uho kratko besedo svojem sosedu, ta prihodnjemu in tako naprej do zadnjega. Zmaga vrsta katere zadnji je prvi povedal pravo besedo.

Kje si?

Vsi igralci se prosto gibajo po prostoru. Eden izmed njih ima zaprte oči. On zapoveduje: »Stoj!« in vsi morajo ubogati. Na vprašanje n. pr. »Ivan, kje si?« se poklicani oglasi: »Tukaj!« in pri tem zasuje glavo, da s tem zavara slepega, češ da prihaja glas z druge strani. Slepi išče Ivana. Ako ga najde, menjata vlogo. Ako naleti na napačnega, začne igro znova.

Osel, kdo te jaha?

Na klopi sedi igralec, pred njim stoji drugi predklonjen in ima obraz skrit v naročju sedečega.

Eden izmed igralcev ki stoji v polkrogu pred sedečim, skoči oslu na hrbet (sklonjenemu) in vpraša: »Osel, kdo te jaha?« Ako osel ucaje se vloge menja. Sedeči gre med skakalče osel se vsede in jahač postane osel.

SVENGALI-ELIS-THAUMA

Novi eksperimenti — Nove atrakcije!
Danes v petek, 2. aprila, ob 20. uri v Okrajnem gledališču v Ptuj, Prodaja vstopnic tri ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

Okrajno gledališče Ptuj

Petek, 2. aprila, ob 16. (4. uri): Pavel Golia: »Jurček«, mladinska igra s prologom v štirih slikah. Desetič.

Sobota, 3. aprila, ob 20. (8. uri): Pecija Petrovič: »Vozel«, vaška šala iz liškega življenja v treh dejanjih. Zadnja večerna predstava! V vlogi Bojke gostuje Mina Jerajeva, članica Mestnega gledališča Celje.

Nedelja, 4. aprila, ob 15. (3. uri): Pecija Petrovič: »Vozel«, vaška šala iz liškega življenja v treh dejanjih. Zadnjič! V vlogi Bojke gostuje Mina Jerajeva, članica Mestnega gledališča Celje.

Četrtek, 8. aprila, ob 20. (8. uri): Maurice Hennequin: »Sladkosti rodbinskega življenja«, veseloigra v treh dejanjih. —Šestič.

Nedelja, 11. aprila, ob 15. (3. uri): Pavel Golia: »Jurček«, mladinska igra s prologom v štirih slikah. Zadnjič!

Prodaja vstopnic pri gledališki blagajni dan pred predstavo in na dan predstave od 15. do 17. ure, ob nedeljah od 9. do 11. ure ter eno uro pred predstavo. Rezerviranje vstopnic v gledališki pisarni (telefonska številka 71) dnevno od 8. do 12. ure, razen ob ponedeljkih.

Alli veste, v kateri specijalni trgovini v Ptuj Vas najsolidneje postrežejo?

PRI NAMI

Na KVEDROVEM TRGU!

MESTNI KINO PTUJ

program filmov za mesec april:

2.—5. aprila: amer. film »RDEČELASKA IN KAVBOJ«, tehnik: »Nomadi malajske džungle«.

6.—8. aprila: italij. film: »SANJALA SEM O RAJU«, tehnik: »Prespa«.

9.—12. aprila: am. barvni film: »DIVJI SEVER«, tehnik: »V soncu višine«.

13.—15. aprila: ameriški film: »TAJNI TOVOR«, tehnik: »29. november 1943«.

16.—19. aprila: šved. film: »DOBRI VOJAK BUM«, tehnik: »Indijski kmet«.

20.—22. aprila: amer. film: »NA NEBU NI CEST«, tehnik: »Rešilne kapljice«.

23.—26. aprila: am. barvni film: »PROTI VSEM ZASTAVAM«, tehnik: »Zeleno zlato«.

27.—29. aprila: francoski film: »GOSPOD HULOT NA POČITNICAH«, tehnik: »Smučanje«.

30. 4.—3. 5.: italij. film: »KAKO SEM ODKRIL AMERIČAN«, tehnik: »Sladkovodni ribiči«.

ŠPORT

Branik : Drava 10:1

V nedeljo dopoldan je bila na stadionu Branika odigrana trening tekma med obema ženskima ekipama. Poteku igre rezultat ne odgovarja, Ptujčanke niso igrale podrejene vloge. Lahko rečemo, da so bile v polju enakopravne Branikovim igralkam, toda pred golom niso znale realizirati vseh priložnosti za dosego gola, kakor to zna razigrano moštvo Branikov, ki igrajo raketno že peto leto. Časten gol za Dravo je dosegla Vajshaber Mara. Drava je igrala z desetimi igralkami, od teh dve novi igralki, ki sta bili določeni za rezervo. Grate vreden je stav Sirovnik Silve, ki je soigralke pustila na cedilu, zraven tega pa odvrnila še drugo igralko, da ni odšla v Maribor. Upam, da odbor raketne sekcije to ne bo spregledal. Ženski ekipi pa želimo v bližnjem prvenstvu mnogo uspehov.

V nedeljo I. kolo rokometnega prvenstva Slovenije za ženske Proletarec-Zagorci : Drava-Ptuj Tekma bo odigrana na stadionu Š. d. Drave.

Apeliramo na športno javnost, da čuva športne naprave na stadionu, posebno žično ograjo okrog igrišča.

Obvestilo

Vse stanovalce mesta Ptuja v zgradbah Splošnega ljudskega premoženja obveščamo, da bo na oglasni deski Ljudskega odbora mestne občine v Ptuj izobešen pregled kategorizacije stanovanj, ki bo na vpogled vsem najemnikom.

Najemnik, ki smatra, da mu je bilo stanovanje nepravilno kategorizirano, ima možnost vložit pri tukajšnji upravi reklamacijo do 30. marca 1954.

To velja tudi za stanovalce, katerih stanovanja oz. zgradbe preidejo s 1. aprilom v Upravo stanovanjske skupnosti.

Vsi privatniki z 1- ali 2-stanovanjskimi hišami, kakor tudi podjetja in ustanove, čigar stanovanja niso prišla pod upravo Stanovanjske skupnosti, bodo o kategorizaciji posameznih stanovanj naknadno pisмено obveščeni.

Pogodbe za najemino stanovanj bomo sklepali v mesecu aprilu 1954.

Uprava stanovanjske skupnosti

ZAHVALA

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanec za pomoč, za izraze sočutja, vence in spremstvo na zadnji poti ob smrti in pogrebu našega nepozabnega starega očeta, strica in očeta, 66-letnega

Koletnik Franca

iz Vidma pri Ptuj, ki nas je po kratki bolezni nenadoma za vedno zapustil. Se posebej se zahvaljujemo gasilskim četam iz Ptuja, Jurovc, Sel in Vidma za vence in spremstvo ter tov. Sodec Ignacu za govor ob odprtem grobu. Zahvalo dolgujemo tudi č. duhovnikoma iz Ptuja in Vidma za opravljen pogrebni obred.

Zalujoče družine:

Koletnik, Ulaga in Lapič Videm, Maribor.

ZAHVALA

Prijetna zahvala vsem, ki ste spremljali mojega sina

Rudolfa Krajncja iz Ptuja,

občinskega delavca v pokouju, na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Sindikalni podružnici mestne občine Ptuj za številno udeležbo na pogrebu ter za darovani venec.

Zalujoči:

mati, brat, sestra in sin.

Objava

Zaradi obširnega dela pri urejevanju katastra, ki bo služil kot osnova za odmero dohodnine, ne bo Katastrska uprava v Ptuj sprejemala v mesecu aprilu 1954 nobenih strank.

Prav tako ne bo v tem mesecu mogoče izvršiti nobenih geometrijskih meritev.

Tajništvo za gospodarstvo OLO Ptuj

MALI OGLASI

IZGUBILA SEM KNJIŽICO od koleša št. 385643. Pošteni najdritelj mi jo naj vrne na naslov: Vajshaber Antonija. Trg svobode 7, Ptuj.

SOBOSLIKARSKI VAJENEC se sprejme v uk. Naslov v upravi lista.

ZA POMOČ PRI KMETIJSTVU vzamem dekle, staro do 14 let. Naslov v upravi lista.

SOBO IN KUHNJO z vrhom, blizu postaje Tezno, zamenjam za enako v Ptuj ali bližnji okolici, ali v Ormožu ali bližnji okolici. Pismene ponudbe na upravo lista pod števil 1902.

PRODAM 1 ha sadovnjaka s hišo, Informacije pri Brleku v Gradščah, p. Cirkušane.

PRODAM polovično lastništvo vile. Vprašajte v upravi lista.

KOMPLETEN STEDILNIK s ploščami in kotlarnico prodam. Informacije: Brivski salon Makovec, Ptuj.

Prosim najditelja moje ročne ure, ki sem jo izgubil na Bregu med DESOM in železniškim vladuktom, da mi jo vrne. — Naslov v upravi lista.

Umna gospodinja

ve ceniti „Zlatorog“
pralna sredstva in pozna njih nčinkovitost!

Ivanca Zlatorog, Maribor

NEKAJ IZ TRNIČ

V Trničah na Dravskem polju je Društvo gojiteljev malih čistopasemskih živali. Članice so kmečke gospodinjice, ki so zelo iznajdljive v reji perutnine ter v pospeševanju perutninarstva. Pridobile so si največ izkušenj z reje rjave čistopasemske štajerke in rade poslušajo navodila in nasvete kontrolnega zavoda.

Pri nas imamo tudi dokaj izkušenj s piščanci, kokljami in petelinji. Preračunali smo, da je preveč škode z domačim valjenjem piščancev, zato raje kupujemo umetno valjene piščance.

Kjer nimamo kokelj, ki bi vodile umetno valjene piščance, prisilimo k temu petelina. Pod kožo mu vcepimo 2—3 tablete Stilvestrola (kopunete), pri čemer zgubi petelin spolni nagon. Par dni zatem mora biti cepiljen petelin v temnejšem prostoru pokrit, da ne more stati v gnezdu, temveč mora sedeti. Preden podtaknemo petelinu enodnevne piščance, mu damo žlico ruma. (Premočno žganje mu poškoduje sluzokožo.) Pijanemu podtaknemo piščanca. Ko se petelin stremi je dober »krušni oče« in voditelj ter čuvar živčnih in razposajenih čistokrvnih štajercev.

Piščeta nam dobavljata selekcijska postaja kmetijsko-znanstvenega zavoda. Za razpečavanje od tam dobavljenih piščet imamo tukaj Antona Lorger, ki je zastopnik selekcijske postaje Leče ki skrbi, da dobimo v Trniče vsako soboto za razpečavanje primerno število enodnevni piščet selekcioniranih štajerk. Kaža, da bodo v aprilu vsak terek taka piščeta na raz-

polago tudi v KZ v Ptuj. Zaradi velikega zanimanja primanjkuje piščet, zato se zainteresirani prijavljajo tov. Lorgerju, ki skrbi za to pri selekcijski postaji, da pridejo reflektanti do zaželenega blaga.

Ker imamo izkušnje tudi s kopunjenjem petelinčev v svrhu doseganja 3% večje teže in 20% višje cene, bomo bralce »Ptujškega tednika« seznanili tudi s temi izkušnjami.

IZ POLENSAKA

Nedelja, 21. marca 1954. Prvi pomladanski dan; kako željno smo ga že pričakovali! Želeli smo, da bi se jutranja siva megla hitro razpršila. Posebno so si lepega dne želeli člani igralske skupine RK na Polensaku. Ves zimski prosti čas so se člani RK-igranci trudili, da se lahko v zadnjem času nastopili pred napolnjeno dvorano z igro »Hasanaginico«. Uspeh ni izostal, kar je v glavnem zasluga tov. Čičeve, ki je delo režirala.

V nedeljo pa so igralci gostovali v Juršincih. Tudi tu je bila dvorana napolnjena. Ljudstvo se je ob koncu igre razhajalo zadovoljno. Dobili so zopet kapljo znanja, kapljo umetniške lepote.

Eno in najvažnejše je, kar smo ob izvajanju »Hasanaginice« spoznali. Ljudje niso željni samo komedij, raznih kmečkih iger, morda celo neprimernih za današnji čas. Tudi naš kmet, naš preprost človek si želi umetnosti; tudi on se hoče in se mora izživljati v dobrih, umetniških delih.

Nekaj s področja prosvete in kulture v okraju

Pri Svetu za prosveto je devetletni odbor za predvojaško vzgojo s predsednikom tov. Staničem Stanetom na čelu, ki bo organiziral mesečno logorovanje predvojaške vzgoje letos aprila. Ves mesec bodo logorovanje vodili rezervni oficirji, ker šolski upravitelji oziroma učitelji v svrhu logorovanja ne bi mogli pustiti šolskega pouka.

Na predlog Studijske knjižnice bo v soglasju s Svetom za kulturo in prosveto pri OLO Ptuj v Ptuj ustanovljena posebna mladinska in pionirska knjižnica, ki bo v istem prostoru kot Ljudska knjižnica in bo zajemala vse mladinske in pionirske knjige. Izposojala jih bo posebna knjižničarka.

Otroške vrtnice v ptujskem okraju bo inspiciral poseben inspektor, ki je za to usposobljen. V sporazumu z MLO Maribor bo Svet za prosveto nastavil tudi v Ptuj tov. Herman Vido, ki je inspektor za vrtnice.

Na pobudo Društva učiteljev bodo v bodoče sporazumno s Svetom za prosveto sektorske konference učiteljev, ki so uspešnejše kot skupne uradne konference vsega učiteljstva v okraju. Na sektorske konference bo šel vedno zastopnik Sveta za prosveto in član Društva učiteljev. V manjšem krogu se laže diskutira. Stroški konference so manjši. Ostali problemi pa se itak rešujejo na rednih upraviteljskih konferencah.